

فوستو ملوتی Fausto Melotti چهره برجسته موزه هنرهای معاصر گراند هورنو Grand Hornu در بلژیک است. مجسمه‌ساز ایتالیایی، متحد رژیم فاشیست و خالق آثار شاعرانه‌ای که به خاطر زمینه‌های موسیقایی‌شان برجسته شده‌اند، آثاری که بین هنر مفهومی و فیگوراتیو در نوسان‌اند.

تعداد کمی از مردم فرانسه با نام او آشنایی دارند و باز اندک‌اند کسانی که در جایگاه واقعی او در چشم‌انداز فوق‌العاده‌ای از مجسمه‌سازی ایتالیایی قرن بیستم قرار بگیرند. دوره فوستو ملوتی مانند بسیاری دیگر از هنرمندان معاصر خودش، دقیقاً با تاریخ پر فراز و نشیب ایتالیا در سال‌های ۱۹۲۰ تا ۱۹۴۰ پیوند خورده بود. یک ربع قرن فاشیسم که روندی زیگزاکی به پیشرفت او داده بود و خفقتانی که گاهی تحمل‌ناپذیر می‌نمود، سپس با قربانی شدن سال‌های دهه شصت به نفع سال‌های دهه هشتاد کسانی می‌بایست پا به عرصه می‌گذارند که هرگز از به خدمت گرفتن راه‌های میان بر شک نمی‌کردند. راه‌هایی که موجب آشتی هنر بین آن‌ها می‌شد بدون هیاهو و جار و جنجال و همین‌طور طرح‌ریزی و زمینه‌ای برای تحقیقات آرت پورو L'Arte Povera بود. فوستو ملوتی هم‌زمان با شروع قرن در سال ۱۹۰۱ به دنیا آمد. در منطقه رورتو در جنوب تی‌رول، منطقه‌ای که بعد از جنگ در سال ۱۹۱۴ با نام ترن تی‌نو ضمیمه ایتالیا شد. که هنوز هم به خاطر توجه ویژه آوانگاردها به آن و همچنین هنرمندان بسیارش، مشهور باقی مانده است. در این شهر موزه هنرهای معاصر وجود دارد که برای نمایشگاه‌های جایز اهمیت دایر گردید و همین‌طور کانونی با نام لا کاسا دپرو La Casa Depero که به شکل بی‌سابقه‌ای احساسات و هیجان فوتوریسم‌های دنیا را به خود جلب کرده است بدین ترتیب ملوتی کودکی خود را در محیطی کاملاً فرهنگی و خلاق در میان خانواده‌ای فعال در زمینه‌های هنری گذراند. آن‌ها بسیار به تئاتر می‌رفتند و ملوتی دوران جوانی سرشاری داشت. در زمان جنگ جهانی ملوتی با خانواده‌اش به فلورانس پناهنده می‌شود یعنی در جایی که تحصیلات موسیقی خود را کامل می‌کند. او می‌گوید: «موسیقی شدیداً مرا منضبط می‌کند». در سال ۱۹۲۴ به میلان می‌رود و مدرک مهندسی الکترونیک می‌گیرد. ریاضی و موسیقی نزد او به خوبی با هم به‌سازش می‌رسند. پشتیبانی دپرو همچنین نفوذ هوشمندانه پسر عمومی او و معاصر بودن با کارلو بلی Carlo Belli منتقد و تئوریسین ایتالیایی هنر مفهومی موجب تغییر مسیر در اهداف او شد تا در آکادمی هنرهای زیبای میلان ثبت‌نام کند جایی که با لوچینو فونتانو Lucio Fontana جوان هنرمند دیگری برخورد کرد که

فوستو ملوتی، مجسمه‌ساز مفهومی

متن از: Elisabeth vedrenne

مترجم: ساسان هوشنگی

منبع: des art may 2004

انجمنگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

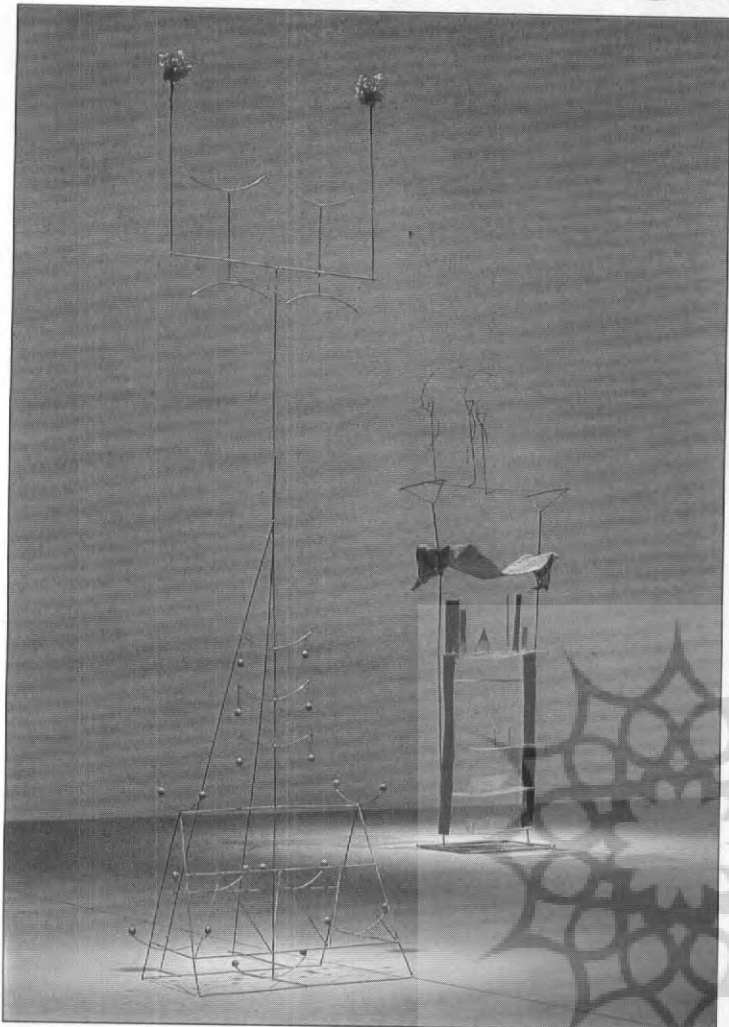

دوست دائمی زندگی‌اش شد و با هم دو راه هنر مفهومی متعهد شدند و در اولین نمایشگاه جمعی هنر مفهومی ایتالیا در تورن در سال ۱۹۳۵ شرکت کرد.

نزدیکی به راسیونالیسم (۱) ایتالیا - مناسبت ویژه هندسه با آثار او از زمانی به خصوص اوج می‌گیرد که وی به کشف و فهم اندیشه‌های روحانی کاندینسکی Kandinsky پی می‌برد و همچنین رهنمودهای دستچیل (De Stijl)، گروه هلندی که از آن بسیار کم می‌دانیم) که راسیونالیسم ایتالیا را به اندازه تئوری‌های پوریست (۲)ها تحت نفوذ و تاثیر قرار می‌دهند. راسیونالیسم ایتالیا که او به آن نزدیک است در واقع از سال‌های ۱۹۲۸ به یک جنبش گسترده ملی تبدیل شد که توسط موسولینی حمایت می‌شد.

طی سال‌های ۳۰ سرشت کارهای او دائماً بین آبستره و فیگوراتیو حرکتی نوسانی داشت و همانند بسیاری از معاصرینش که طی این دوره خفقان و در عین حال دینامیک کار می‌کردند به همان اندازه هم سرپیچی می‌کرد. در سال ۱۹۳۵ او به میلان یک سری مجسمه ارائه می‌دهد که شامل یک سری تندیس‌ها، نوع هندسی ترکیب قطعات با هم، به معنای موسیقایی‌ی‌اژه بودند. در تندیس شماره ۱۷، این اثر با خطوط ظریفی که دارد مانند خطوط حامل نت موسیقی است. تندیس شماره ۲۱ گوی‌های بزرگ الوان با حالت بی‌وزنی درون ساختارهای مکعبی، یا تندیس شماره ۱۹ که با تکه‌هایی پس و پیش قرار گرفته و جابه‌جا شده به بیان بصری عناصر موسیقایی می‌پردازد و در واقع تمامی آن ساختارهایی که فاصله‌ها را موزون و ریتم، صداها، آکوردها و (نوازندگی محض یک مجسمه‌ساز فیگوراتیو) را به شکلی گریزان بیان می‌کنند. هر چند که سال‌ها قبل از آن یعنی در سال ۱۹۳۱ اولین تئاترینو Teatrino جالب خود را که اثری درونی و عمیقاً ذهنی بود معرفی کرد. ملوتی قادر به چشم‌پوشی از کشف جوانب دیگر دنیایی نزدیک به نقاشان متافیزیک نیست، از فهم کسانی چون دکریکو De Chirico یا مجسمه‌های مهجور آرتورو مارتینی Arturo Martini. او در سال ۱۹۳۶ دوازده مجسمه می‌سازد که به مانکن‌هایی شبیه‌اند با سرهایی به شکل تخم مرغ. اما هرگز مشخص نمی‌شود که آیا ملوتی از همکاری این چنین نزدیک در بناهای یادگاری زیبایی که هنرها و ستون‌ها نامیده شد. و قدرت فاشیست را ستایش می‌کند خوششود است یا خیر. ظهور ناگهانی جنگ او را در آشفتنگی کامل قرار می‌دهد. خصوصاً در سال ۱۹۴۳ بعد از بمباران کارگاهش در میلان که موجب نابود شدن تمامی آثارش شد و فرصتی برای آغاز کردن از صفر، سرمایه‌ی و تئاترینی‌ها - بعد از جنگ ملوتی در پی فراموش کردن کامل مجسمه‌سازی تقلیدی بود و بازگشت دوباره به سمت سرمایه‌ی، بدین ترتیب توسط جیو پونتی Gio Ponti شخصیت کلیدی میلان حمایت شد. این آرشیوتکت در مجله معتبر خود یعنی دوموس Domus از ملوتی حمایت می‌کرد و همین‌طور او را در بسیاری از محیط‌های کاری خود شریک کرد، یعنی: دفتر پست میلان ۱۹۵۲، ترمینال‌های ایتالیا در میلان و نیویورک ۱۹۵۵، ویلای بلانشارد در کاراکاس ۱۹۵۴، هتل‌های گوناگون، و برای خاتمه دیوار بزرگی که مرکب بود از هشتصد پلاک متفاوت از سرامیک که طی

Fausto Melotti

نمایشگاه «ایتالیا ۶۱» در تورن به نمایش درآمد. این اثر بسیار هنرمندانه که به شکل سنگفرش و از مجسمه‌های کوچک درست شده بود، باعث شد تا رنگ را بشناسد. مجسمه‌های سفالی او بسیار عجیب و بی‌قاعده بودند و بدریخت. در همان حال و هوای آثار لوچینو فونتانا، او کم‌کم به تکه‌های پیکر تراشی شده‌ای علاقه‌مند شد از اشکال و فرم‌هایی که تکه سفال‌های پیدا شده در حفاری‌های باستان‌شناسی را به یاد می‌آورد و با آمیختن خاک رس قبل از پختن آن‌ها، سوژه‌های خود را می‌ساخت.

کار او نهایتاً به تئاترینی منجر می‌شود یعنی همان جعبه‌مانندهای کوچکی که به دیوار آویزان می‌شوند و داخل آن‌ها آشکار است. فضایی تقسیم شده به سلول‌هایی که دیوارها و کف یک خانه بریده شده یا سن یک تئاتر را تجسم می‌کند. و از شخصیت‌های نیمه مفهومی یا فیگورهای هنری پر شده‌اند و گاهی از رنگ‌های خاکی جادویی رنگ‌آمیزی می‌شوند. در این آثار ریتم موسیقی شدیداً خودنمایی می‌کند و خودش در این باره گفته بود: «در این تئاترهای کوچک نمی‌توانم از این اندیشه که در موسیقی وجود دارد یعنی هنر ترکیب‌بندی موسیقی چشم‌پوشی کنم ولی در پی خلق چیزی هستم به مفهوم دقیق فیگوراتیو. تغییر وضعیت و جابه‌جایی در محیطی مفهومی و متفاوتی همان آرزوی بازآمده همیشگی، پیوند مفهوم با فیگوراتیو که قطعاً جعبه‌های «ژوزف کورنل» هنرمند معاصر خودش یا نقاشی‌های قسمت «مارتینو سیرونی» را به ذهن متبادر می‌کند.»

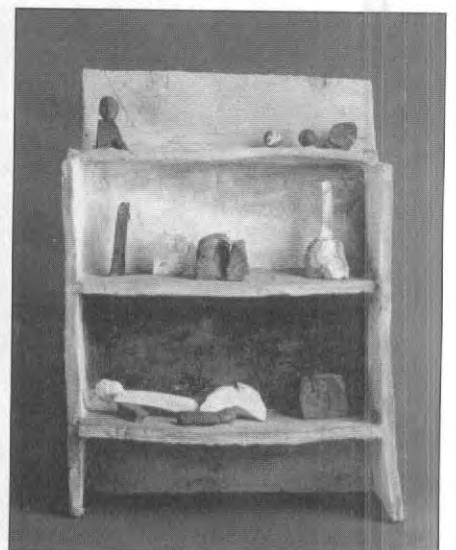
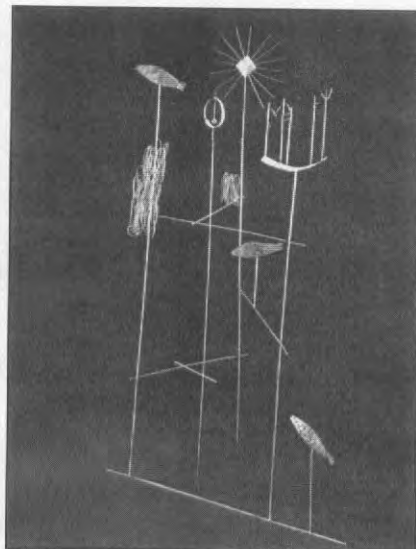
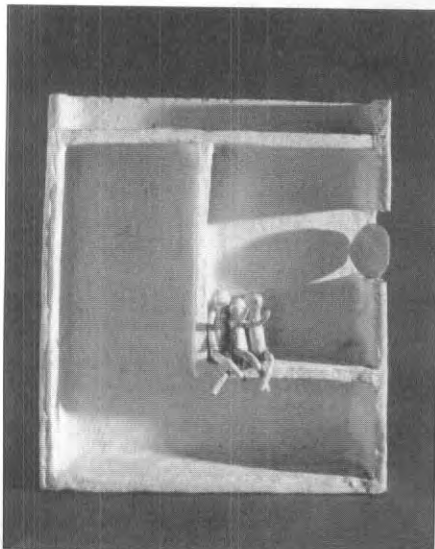
سفال‌های پشت‌بام روی هم قرار می‌گیرند برای احضار دنیایی اشاره‌آمیز، شاعرانه و سرشار از نعمت که از معجزه سرچشمه می‌گیرد. با این ساقه‌های فلزی خم شده و به هم جوش شده او در هوا، داریستی هوایی از خطوط طراحی می‌کند و به آن اشیایی چون زنگوله، پله، زنجیر کوچک، حلقه، چرخ، گوی، تور نازک، رویان، الیاف کتانی می‌آویزد که در تعادلی بازیچه‌گونه به سمت مفهومی غیرمادی و مجرد پیش می‌رود.

او در سال ۱۹۶۸ از دنیا رفت. یعنی شب قبل از مراسم افتتاح دوسالانه و نیز که قرار بود آن‌جا به او شیر طلایی را تقدیم کنند. اروپا بایستی این هنرمند موسیقایی را هویدا کند و بشناساند و چنان‌که از گفته‌هایش تفسیر می‌شود «این یک بازی است که برنده آن به شعر تعلق دارد.»

پی‌نوشت:

۱. اعتقاد به اصالت عقل، برتری و تفوق عقل بر همه چیز
۲. مبالغه در درستی واژه‌ها

به سوی مفهوم - در سال‌های ۶۰ همراه با کارهای تئاترینی او به کار ساخت تندیس‌های اسکیچ‌گونه‌ای پرداخت که فوق‌العاده سبک، مجرد و لیزان بودند. ساخته‌هایی از جنس ریسمن یا ورقه‌های مس مخلوط با روی، که با زبان جدید بصری سخن می‌گفتند، که در آن پروانه‌ها رنج می‌برند، گاوها هرهری‌اند و باد و باران سرد، شبیه گیسوان طلایی. آنجا که نردبان‌ها به سمت آسمان‌ها می‌روند مانند آن‌چه در اثر ژاکوب وجود دارد و بندهای بافته شده پنه‌لپه در باد که همچون دستمال یک عروس در باد موج می‌زند. اسطوره به‌همراه حوادث طبیعی، همانند

فراخوان نقاشی دیواری

بو ویژه نقاشان

از کلیه هنرمندان تجسمی

♦ سازمان زیباسازی شهر تهران در نظر دارد با همکاری و همفکری اساتید، هنرمندان مجرب و دانشجویان عرضه هنرهای تجسمی به ویژه نقاشان اقدامی گسترده و تخصصی جهت بهینه‌سازی، طراحی جدید و فضا سازی هنری دیوارها و نماهای شهری در زمینه نقاشی دیواری را سازماندهی نماید، تا با اجرای طرح‌های اصولی، خلاق و ماندگار هنری در زمینه‌های مختلف فرهنگی اجتماعی، شاهد شکوفایی هر چه بیشتر هنر نقاشی دیواری و بهیچگی فضای بصری شهر باشیم.

به همین منظور از کلیه علاقه‌مندان صمیمانه دعوت به عمل می‌آید. سازمان را در این مهم یاری نمایند.

♦ این فراخوان اعلان عمومی سازمان محسوب می‌گردد

که محدودیت زمانی ندارد و

هنرمندان در هر مقطعی با آگاهی یافتن از فراخوان می‌توانند

جهت کسب اطلاعات بیشتر و دریافت ضوابط، مراجعه و در این طراحی شرکت نمایند

♦ شهر متعلق به همه ماست و پاسخگویی به احساس مسئولیت شما

در ارائه ایده‌های ارزشمند و خلاق جهت بهسازی

فضای بصری شهر وظیفه ماست. لذا سازمان از کلیه پیشنهادات و

طرح‌های مختلف هنری در راستای ناسازی زیبای محیط استقبال می‌نماید

♦ حضور گرم و اعتماد صمیمانه شما عزیز پشوانه تلاش ما خواهد بود.

♦ جهت دریافت فرم‌ها و ضوابط فراخوان

به اداره نقاشی دیواری سازمان در آدرس ذیل مراجعه فرمایید.

خیابان ولی عصر، بالاتر از میلان ونک، نرسیده به میرداماد.

کوچه دامن افشار، پلاک ۱۲ طبقه سوم، معاونت طرح و برنامه.

اداره نقاشی دیواری و گرافیک شهری

تلفن : ۸۷۹۷۹۲۷-۸۸۸۰۴۸۲

